

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

Ուսումնական հաստատության անվանումը

Հաստատում եմ

Տնօրենի Ժ/Պ

Ս. Ավանեսյան

« _____ » _____ 2025թ.

ՕՐԱՑՈՒՑԱՅԻՆ-ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայաստանի պատմություն

ԴԱՍԱՐԱՆ

9

ԿԻՍԱՄՅԱԿ

I, II

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

2025-2026

ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ

102

3

(տարեկան) (շաբաթական)

ԴԱՍԱԳՐՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայաստանի պատմություն

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Մասնակցային դպրոց

ՀԵՂԻՆԱԿ

Գ. Գեղոյան, Վ. Հակոբյան, Ն. Հովսեփյան, Հ. Վարդանյան, Ա. Խառատյան, Տ. Համբարձումյան, Ա. Թադևոսյան

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Մերի Դանիելյան

Քննարկվել, հավանության է արժանացել

մեթոդախմբի անուն

նիստում: Արձանագրություն թիվ

Մեթոդախմբի անուն

(ստորագրություն)

Մերի Դանիելյան

(ազգանուն, անուն)

Տնօրենի տեղակալ

(ստորագրություն)

Արաքսյա Առատանյան

(ազգանուն, անուն)

№		ԴԱՍԻ ՎԵՐՆԱԳԻՐԸ	ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ԴԱՍԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ	ԳՐՔԻ ԷՋԸ	ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ			ԺԱՄԿԵՏԸ
		ԸՆԴ	ՏԵՍ	ԳՈՐԾ					
ԹԵՄԱ 1		Հայ ժողովուրդը XX դարի սկզբին: Հայոց ցեղասպանությունը							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել՝ -XX դարի սկզբի հայոց քաղաքակրթության պատմության և Հայոց ցեղասպանության բոլոր փուլերի վերաբերյալ գիտելիքներ, -Հայոց ցեղասպանության պատմությունը հետազոտելու (շարժառիթներ, պատճառներ, ծրագրեր, փուլեր, հետևանքներ, պատմական դասեր, ճանաչման գործընթաց, ինքնապաշտպանական մարտեր) համեմատելու, դրանց արդյունքներն ու հետևանքները վերլուծելու հմտություններ, -պատմական հայրենիքում հայ ժողովրդի անվտանգ ապրելու և զարգանալու իրավունքի համար պայքարող և պահանջատեր քաղաքացի լինելու գիտակցություն, -մարդկության դեմ ուղղված հանցագործությունների նկատմամբ մերժողական վերաբերմունք ունեցող քաղաքացի							
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		1.Նկարագրի աշխարհաքաղաքական իրադրությունը և Հայաստանի դրությունը XX դարի սկզբին: 2.Ներկայացնի և համեմատի XX դարի սկզբի և Հայոց ցեղասպանության առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները: 3. Ներկայացնի Առաջին աշխարհամարտում հայ ժողովրդի մասնակցությունը և Կոկկապան ճակատում հայկական կամավորական ջոկատների կազմավորումն ու գործունեությունը: 4.Նկարագրի սոցիալ-տնտեսական կյանքի, հասարակական հարաբերությունների, առօրյա կյանքի ու կենցաղի առանձնահատկությունները Արևելյան Հայաստանում, Արևմտյան Հայաստանում և Օսմանյան Թուրքիայի հայաբնակ շրջաններում XIX դարի վերջի և XX դարի սկզբին, բացահայտի ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: 5.Բնութագրի և համեմատի XIX դարի վերջի և XX դարի սկզբի ակնառու գործիչների գործունեությունը: 6.Բացատրի հարաբերությունները հարևան և աշխարհի երկրների,ժողովուրդների հետ, ուրվագծի հարաբերությունների և պատմական զարգացումների այլընտրանքային տարբերակներ և կանխատեսի դրանց հետևանքները: 7.Ներկայացնի և վերլուծի Հայոց ցեղասպանության շարժառիթները, պատճառները, ծրագրերը, փուլերը, ընթացքը, հետևանքները: 8.Ներկայացնի ինքնաքաջտպանական հերոսամարտերը Հայոց ցեղասպանության տարիներին և XX դարասկզբի ազատագրական պայքարի առանցքային դրվագները, վերլուծի դրանց ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները, արդյունքներն ու հետևանքները: 9.Ներկայացնի Հայոց ցեղասպանության պատասխանատուների դատավարությունը և գնահատի «Նեմեսիս» գործողությունը: 10.Ցույց տա Հայոց ցեղասպանության անպատժելիության և XX դարի հաջորդ ցեղասպանությունների միջև կապերը, դատապարտի ցեղասպանությունը՝ որպես մարդկության դեմ ուղղված մեծագույն հանցագործություն: 11.Արտահայտի դիրքորոշում Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացի, պահանջատիրության, ցեղասպանության հետևանքների և դրանց վերացման վերաբերյալ, առաջարկի Հայկական հարցի լուծման տարբերակներ: 12.Գնահատի Հայոց ցեղասպանության տարիներին մեծ տերությունների, առաջադեմ գործիչների, միսիոներների, կազմակերպությունների, Հայոց եկեղեցու հայամետ ու հայապահպան գործունեությունը: 13.Արժևորի միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման և հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը: 14.Հետազոտի Ցեղասպանությունը որպես մարդկության դեմ ուղղված հանցագործություն:Ցեղասպանության հետևանքները (հայրենագրկում, մշակութային եղեռն, նյութական կորուստներ, հոգեբանական հետևանքներ, իր գերդաստանի ներկայացուցիչների առօրյա կյանքն ու գործունեությունը ցեղասպանության տարիներին) կամ « Նեմեսիս» գործողությունը և դրա արդյունքները:							
1	Նախաբան Պատմության ձևավորումը. ինչու՞ տարբերակել փաստերը մեկնաբանություններից: Ինչպես աշխատել այս դասագրքով:	Ուշադրություն դարձնել գրքի կառուցվածքին, ընթերցանությունը դարձնել ուսումնասիրության առանցքային հմտություն: Ուշադրություն դարձնել տեղադրված QR կոդերին և դասագրքի տարբերակված առաջադրանքների պահանջներին:	Ուշադրություն է դարձնում գրքի կառուցվածքին, ընթերցանությունը դարձնում է ուսումնասիրության առանցքային հմտություն: Ուշադրություն է դարձնում տեղադրված QR կոդերին և դասագրքի տարբերակված առաջադրանքների պահանջներին:	3-5	1	1			
2	Հայոց ցեղասպանության քաղաքականության սկիզբը Օսմանյան Թուրքիայում: Հայության բնաջնջման համիդյան ծրագիրը: Ցեղասպանության առաջին փուլը:	Ունենա XX դարի սկզբի հայոց քաղաքակրթության պատմության և Հայոց ցեղասպանության բոլոր փուլերի վերաբերյալ գիտելիքներ, կարողանա Հայոց ցեղասպանության պատմությունը հետազոտել, համեմատել, դրանց արդյունքներն ու հետևանքները վերլուծել:	Ունի XX դարի սկզբի հայոց քաղաքակրթության պատմության և Հայոց ցեղասպանության բոլոր փուլերի վերաբերյալ գիտելիքներ, կարողանում է Հայոց ցեղասպանության պատմությունը հետազոտել, համեմատել, դրանց արդյունքներն ու հետևանքները	10-11	1	1			

			վերլուծել:					
3	1894-1896թթ ինքնապաշտպանական մարտերը:	Գնահատի ինքնապաշտպանական մարտերի դերն ու նշանակությունը:	Գնահատում է ինքնապաշտպանական մարտերի դերն ու նշանակությունը:	11-15	1	1		
4	Ցարիզմի ազգային-գաղութային քաղաքականության նոր դրսևորումը: Հայ ժողովրդի պայքարը ցարական ինքնակալության դեմ:	Բնութագրի ցարիզմի վարած գաղութային քաղաքականությունը և գնահատի հետևանքները հայ հասարակության համար: Ներկայացնի ցարական ինքնակալության դեմ պայքարի առանձնահատկությունները:	Բնութագրում է ցարիզմի վարած գաղութային քաղաքականությունը և գնահատում է հետևանքները հայ հասարակության համար: Ներկայացնում է ցարական ինքնակալության դեմ պայքարի առանձնահատկությունները:	16-17	1	1		
5	Հայ-թաթարական բախումները:	Իմանա թաթարների մասին, ներկայացնի բախումների պատճառներն ու հետևանքները:	Գիտի թաթարների մասին, ներկայացնում է բախումների պատճառներն ու հետևանքները:	17-19	1	1		
6	Երիտթուրքերը՝ համիդյան ծրագրի շարունակողներ: Պանթուրքական գաղափարախոսությունը:	Կարողանա ներկայացնել պանթուրքական գաղափարախոսության նպատակները, վերլուծի երիտթուրքերի քաղաքականության հետևանքները հայերի համար:	Կարողանում է ներկայացնել պանթուրքական գաղափարախոսության նպատակները, վեր է լուծում երիտթուրքերի քաղաքականության հետևանքները հայերի համար:	19-20	1	1		
7	Կիլիկիահայության կոտորածները:	Իմանա կիլիկիահայության կոտորածների պատճառները: Կարողանա գնահատի տեղի ունեցած դեպքերն ու իրադարձությունները:	Գիտի կիլիկիահայության կոտորածների պատճառները: Կարողանում է գնահատել տեղի ունեցած դեպքերն ու իրադարձությունները:	20-21	1	1		
8	Ամփոփում 1. (հարց ու պատասխան)	Ամփոփել անցած նյութը, կատարել գիտելիքի ստուգում՝ հանձնարարված թեմաներից:	Կարողանում է պատասխանել տրվող հարցերին և ունի համապատասխան գիտելիքներ (կրկնություն հանձնարարված թեմաներ շուրջ)		1		1	
9	Հայկական հարցի վերաբացումը 1912-1914թթ: Արևմտյան Հայաստանում բարենորոգումների համաձայնագիրը:	Բացատրի, թե ինչ է հայկական հարցը, հետազոտի վերաբացման պատճառները և ներկայացնի հետևանքները:	Բացատրում է, թե ինչ է հայկական հարցը, հետազոտում է վերաբացման պատճառները և ներկայացնում է հետևանքները:	21-23	1	1		
10	Հայերի մասնակցությունն Առաջին աշխարհամարտին: Կովկասյան ճակատը և կամավորականարժուրը: Հայկական լեգիոնի կազմավորումն ու գործունեությունը:	Ներկայացնի Առաջին աշխարհամարտում հայ ժողովրդի մասնակցությունը և Կովկասյան ճակատում հայկական կամավորական ջոկատների կազմավորումն ու գործունեությունը:	Ներկայացնում է Առաջին աշխարհամարտում հայ ժողովրդի մասնակցությունը և Կովկասյան ճակատում հայկական կամավորական ջոկատների կազմավորումն ու գործունեությունը:	24-26	1	1		
11	Հայոց ցեղասպանության նոր փուլը. Հայոց մեծ եղեռնը: Փուլերը:	Ներկայացնի և վերլուծի Հայոց ցեղասպանության շարժառիթները, պատճառները, ծրագրերը, փուլերը, ընթացքը:	Ներկայացնում և վեր է լուծում Հայոց ցեղասպանության շարժառիթները, պատճառները, ծրագրերը, փուլերը, ընթացքը:	26-28	1	1		
12	1915թ. ինքնապաշտպանական մարտերը:	Ներկայացնի ինքնապաշտպանական հերոսամարտերը Հայոց ցեղասպանության տարիներին և XX դարասկզբի ազատագրական պայքարի առանցքային դրվագները, վերլուծի դրանց ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները,	Ներկայացնում է ինքնապաշտպանական հերոսամարտերը Հայոց ցեղասպանության տարիներին և XX դարասկզբի ազատագրական պայքարի առանցքային դրվագները, վեր է լուծում դրանց ընդհանրությունները,	28-30	1	1		

ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել՝ - XX դարի սկզբի հայոց քաղաքակրթության զարգացման և Հայաստանի Առաջին Հանրապետության վերաբերյալ գիտելիքներ - XX դարի սկզբի հայոց քաղաքակրթության զարգացման և Հայաստանի Առաջին Հանրապետության պատմության կարևոր դեպքերը, իրադարձությունները, ձեռքբերումները գնահատելու, բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ - Հայաստանի Առաջին Հանրապետության տեղն ու դերը հայոց պատմության մեջ գնահատելու հմտություններ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔԸ		1.Նկարագրի աշխարհաքաղաքական իրադրությունը,Հայաստանի և տարածաշրջանի ներքաղաքական և արտաքին քաղաքական իրավիճակը 1917-1920թթ. տարծքային հիմնախնդիրները: 2.Ներկայացնի և համեմատի 1917-1920թթ հայոց պատմության առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները: 3.Նկարագրի Հայաստանի Առաջին Հանրապետության պետական կառավարման համակարգը, բանակը, սոցիալ-տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, փորձի կապեր գտնել ներկա կյանքի իրողությունների հետ: 4.Բնութագրի և համեմատի 1917-1920թթ ակնառու գործիչների գործունեությունը: 5.Բացատրի հարաբերությունները հարևան և աշխարհի երկրների, ժողովուրդների հետ, ուրվագծի հարաբերությունների և պատմական զարգացումների այլընտրաքային տարբերակներ: 6.Ներկայացնի և վերլուծի հայոց եկեղեցու գործունեությունը և պետություն – եկեղեցի հարաբերությունները 1918-1920թթ: 7.Վերլուծի արտաքին և ներքին գործոնների ազդեցությունը Հայաստանի Առաջին Հանրապետության կայացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ: 8.Գնահատի մշակույթի զարգացման պայմանները, առանձնահատկությունները, արժևորի ազգային մշակույթի ձեռքբերումները հայոց մշակույթի համատեքստում: 9.Գնահատի Մայիսյան հերոսամարտերի դերն ու նշանակությունը, արժևորի միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը: 10.Արժևորի անկախ, ինքնիշխան ազգային պետություն ունենալու անհրաժեշտությունը և կարծիք հայտնի հայոց պատմության մեջ Հայաստանի Առաջին Հանրապետության տեղի ու դերի վերաբերյալ: 11.Հետազոտի իր գերդաստանի կամ համայնքի ներկայացուցիչների մասնակցությունը Առաջին աշխարհամարտին կամ Մայիսյան հերոսամարտերին:						
20	Հայաստանը 1917թ արմատական փոփոխությունների փուլում:	Վերլուծի տեղի ունեցած փոփոխությունները Հայաստանի համար:	Վեր է լուծում տեղի ունեցած փոփոխությունները Հայաստանի համար:	39-40	1	1		
21	Հայերի քաղաքական ինքնակազմակերպման վերելքը:	Ներկայացնի և համեմատի դեպքերն ու իրադարձությունները:	Ներկայացնում և համեմատում է դեպքերն ու իրադարձությունները:	40-42	1	1		
22	Բոլշևիկյան հեղաշրջումը և իրադրության վատթարացումը: Ազգային գորամիավորումների կազմավորումը:	Նկարագրի աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, Հայաստանի և տարածաշրջանի ներքաղաքական և արտաքին քաղաքական իրավիճակը:	Նկարագրում է աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, Հայաստանի և տարածաշրջանի ներքաղաքական և արտաքին քաղաքական իրավիճակը:	42-43	1	1		
23	Բրեստ-Լիտովսկի բանակցությունները և ռազմական գործողությունների վերսկսումը: Բրեստ-Լիտովսկի պայմանագիրը: Այսրկովկասի անկախացումը և Բաթումի խորհրդածողովը:	Բմանա կնքված պայմանագրերի ու տեղի ունեցած խորհրդածողովների բովանդակության մասին և գնահատի հետևանքներն ու նշանակությունը հայերի համար:	Գիտի կնքված պայմանագրերի ու տեղի ունեցած խորհրդածողովների բովանդակության մասին և գնահատում է հետևանքներն ու նշանակությունը հայերի համար:	44-45	1	1		
24	Ամփոփում 4. (գործնական աշխատանք)	Ներկայացնել լրացուցիչ նյութ անցած թեմաների վերաբերյալ, կազմակերպել քննարկում, վերհանել անհասկանալի հարցերը գտնել պատասխանները:	Գործնական աշխատանքի միջոցով ստուգել թեմայից ստացած գիտելիքները և գնահատել արդյունքները:		1		1	
25	Մայիսյան հերոսամարտերը: Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը: Բաթումի պայմանագիրը:	Գնահատի Մայիսյան հերոսամարտերի դերն ու նշանակությունը, արժևորի միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման	Գնահատում է Մայիսյան հերոսամարտերի դերն ու նշանակությունը, արժևորի միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման	45-47	1	1		

		անհրաժեշտությունը: Գնահատի և արժևորի տեղի ունեցած դեպքերն ու իրադարձությունները: Ձևավորի վերլուծական կարողություններն ու հմտություններ:	անհրաժեշտությունը: Գնահատում և արժևորում է տեղի ունեցած դեպքերն ու իրադարձությունները: Ձևավորում է վերլուծական կարողություններն ու հմտություններ:					
26	Հայաստանի Հանրապետության պետական համակարգը և խորհրդանիշները: Բանակը:	Նկարագրի Հայաստանի Առաջին Հանրապետության պետական կառավարման համակարգը, բանակը	Նկարագրում է Հայաստանի Առաջին Հանրապետության պետական կառավարման համակարգը, բանակը	48-50	1	1		
27	Հայաստանի Հանրապետության պետական համակարգը և խորհրդանիշները: Բանակը:	Գնահատի Հայաստանի Առաջին Հանրապետության պետական կառավարման համակարգի և բանակի դերն ու նշանակությունը ստեղծված պայմաններին համապատասխան:	Գնահատում է Հայաստանի Առաջին Հանրապետության պետական կառավարման համակարգի և բանակի դերն ու նշանակությունը ստեղծված պայմաններին համապատասխան:	48-50	1	1		
28	Ամփոփում 5. (բանավոր հարցում)	Բանավոր հարցման միջոցով ամփոփել ընթացքում ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները:	Բանավոր հարցման միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
29	Հանրապետության հասարակական – քաղաքական կյանքը:	Կարողանա նկարագրել Հայաստանի Առաջին Հանրապետության հասարակական-քաղաքական կյանքի առանձնահատկությունները:	Կարողանում է նկարագրել Հայաստանի Առաջին Հանրապետության հասարակական-քաղաքական կյանքի առանձնահատկությունները:	51-52	1	1		
30	Բոլշևիկների պետական հեղաշրջման փորձը: Թուրք-թաթարական ապակայունացնող դերի հաղթահարումը:	Բացատրի հարաբերությունները հարևան և աշխարհի երկրների, ժողովուրդների հետ, ուրվագծի հարաբերությունների և պատմական զարգացումների այլընտրանքային տարբերակներ:	Բացատրում է հարաբերությունները հարևան և աշխարհի երկրների, ժողովուրդների հետ, ուրվագծում է հարաբերությունների և պատմական զարգացումների այլընտրանքային տարբերակներ:	52-53	1	1		
31	Հայոց եկեղեցին հանրապետության փուլում:	Ներկայացնի և վերլուծի հայոց եկեղեցու գործունեությունը և պետություն-եկեղեցի հարաբերությունները 1918-1920 թթ.:	Ներկայացնում և վեր է լուծում հայոց եկեղեցու գործունեությունը և պետություն-եկեղեցի հարաբերությունները 1918-1920 թթ.:	54	1	1		
32	Սոցիալ-տնտեսական դրությունը:	Վերլուծի սոցիալ- տնտեսական գործոնների ազդեցությունը Հայաստանի Առաջին Հանրապետության կայացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ:	Վեր է լուծում սոցիալ- տնտեսական գործոնների ազդեցությունը Հայաստանի Առաջին Հանրապետության կայացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ:	55-56	1	1		
33	ՀՀ արտաքին քաղաքականության փևավորումը:	Վերլուծի արտաքին գործոնների ազդեցությունը Հայաստանի Առաջին Հանրապետության կայացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ:	Վեր է լուծում արտաքին գործոնների ազդեցությունը Հայաստանի Առաջին Հանրապետության կայացման և անկման գործընթացներում, կատարում է եզրահանգումներ:	57-58	1	1		
34	Հայաստանի հարաբերությունները հարևան պետությունների հետ: Հայ-վրացական հարաբերությունները:	Նկարագրի աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, բնութագրի տարածաշրջանային հիմնախնդիրներ: Իմանա հայ իրանական և հայ վրացական հարաբերությունների մասին:	Նկարագրում է աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, բնութագրի տարածաշրջանային հիմնախնդիրներ: Գիտի հայ իրանական և հայ վրացական	59_60	1	1		

			հարաբերությունների մասին:					
35	Հայաստանի և Ադրբեջանի կնճռոտ հարաբերությունները: Լեռնային Ղարաբաղ և Նախիջևան:	Ներկայացնի հայ ադրբեջանական հարաբերություններն ու տարածքային հիմնախնդիրները կարողանա վերլուծի և գնահատի:	Ներկայացնում է հայ ադրբեջանական հարաբերություններն ու տարածքային հիմնախնդիրները կարողանա վերլուծի և գնահատի:	60-62	1	1		
36	Զանգեզուրի հիմնախնդիրը:	Ներկայացնի Զանգեզուրի հիմնախնդիրը և հետևություններ կատարի տեղի ունեցող դեպքերի շուրջ:	Ներկայացնում է Զանգեզուրի հիմնախնդիրը և հետևություններ կատարի տեղի ունեցող դեպքերի շուրջ:	61	1	1		
37	Ամփոփում 6. (գրավոր աշխատանք (թեստ))	Գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
38	Փարիզի խորհրդաժողովը և Հայկական հարցը:	Իմանա, թե ինչպե՞ս ընթացան Հայկական հարցի քննարկումները Փարիզի խորհրդաժողովում և ընդհանրապես ի՞նչ էր իրենից ներկայացնում այդ խորհրդաժողովը:	Գիտի, թե ինչպե՞ս ընթացան Հայկական հարցի քննարկումները Փարիզի խորհրդաժողովում և ընդհանրապես ի՞նչ էր իրենից ներկայացնում այդ խորհրդաժողովը:	63-64	1	1		
39	Սևրի պայմանագիրը:	Վերլուծի և գնահատի Սևրի պայմանագրի բովանդակությունն ու նշանակությունը:	Վեր է լուծում և գնահատում Սևրի պայմանագրի բովանդակությունն ու նշանակությունը:	64-65	1	1		
40	Հայաստանը Խորհրդային Ռուսաստանի և Մուստաֆա Քեմալի կառավարությունների փիրախում:	Իմանա քեմալական շարժման ազդեցությունն ու հետևանքները Հայկական հարցի լուծման համար:	Գիտի քեմալական շարժման ազդեցությունն ու հետևանքները Հայկական հարցի լուծման համար:	66-67	1	1		
41	Թուրք-հայկական պատերազմը:	Իմանա, թե ինչպե՞ս հասունացավ թուրք-հայկական պատերազմը և ինչպես ընթացան ռազմական գործողությունները:	Գիտի, թե ինչպե՞ս հասունացավ թուրք-հայկական պատերազմը և ինչպես ընթացան ռազմական գործողությունները:	67-69	1	1		
42	Խորհրդային Ռուսաստանի հարկադրանքն ու Հայաստանի Հանրապետության անկումը:	Գնահատի Խորհրդային Ռուսաստանի դիվանագիտությունը և վերլուծի դրա հետևանքները ՀՀ անկման գործում:	Գնահատում է Խորհրդային Ռուսաստանի դիվանագիտությունը և վեր է լուծում դրա հետևանքները ՀՀ անկման գործում:	69-70	1	1		
43	Հայաստանի Առաջին Հանրապետության կրթամշակութային ձեռքբերումները:	Գնահատի մշակույթի զարգացման պայմանները և առանձնահատկությունները: Արժևորի անկախ, ինքնիշխան ազգային պետություն ունենալու անհրաժեշտությունը և կարծիք հայտնի հայոց պատմության մեջ Հայաստանի Առաջին Հանրապետության տեղի ու դերի վերաբերյալ:	Գնահատում է մշակույթի զարգացման պայմանները և առանձնահատկությունները: Արժևորում է անկախ, ինքնիշխան ազգային պետություն ունենալու անհրաժեշտությունը և կարծիք է հայտնում հայոց պատմության մեջ Հայաստանի Առաջին Հանրապետության տեղի ու դերի վերաբերյալ:	71-74	1	1		
44	Հայաստանի Առաջին Հանրապետության կրթամշակութային ձեռքբերումները:	Արժևորի ազգային մշակույթի ձեռքբերումները հայոց մշակույթի համատեքստում:	Արժևորում է ազգային մշակույթի ձեռքբերումները հայոց մշակույթի համատեքստում:	71-74	1	1		
45	Ամփոփում 7. (բանավոր հարցում)	Հարցաշարի միջոցով ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Հարցաշարի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	

ԹԵՄԱ 3		Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել՝ -խորհրդային շրջանում հայոց քաղաքակրթության զարգացման վերաբերյալ գիտելիքներ, -Խորհրդային Հայաստանի պատմության կարևոր դեպքերը, իրադարձությունները,ձեռքբերումները գնահատելու, բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ, -Խորհրդային Հայաստանի տեղն ու դերը հայոց պատմության մեջ գնահատելու հմտություններ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔԸ		1.Նկարագրի աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, ԽՍՀՄ ու ՀԽՍՀ արտաքին քաղաքական և ներքաղաքական իրավիճակը 1920-1991թթ: 2.Ներկայացնի և համեմատի 1920-1991թթ հայոց պատմության առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները: 3.Նկարագրի Խորհրդային Հայաստանի պետական կառավարման համակարգը, սոցիալ-տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, փորձի կապեր գտնել ներկա կյանքի իրողությունների հետ: 4.Բնութագրի և համեմատի Խորհրդային Հայաստանի ականառու գործիչների գործունեությունը: 5.Ներկայացնի և բացատրի Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները,խորհրդային իշխանությունների հակահայ տարածքային քաղաքականությունը: 6.Բացահայտի հայ ժողովրդի և Հայոց եկեղեցու մասնակցությունն Երկրորդ աշխարհամարտին և ներդրումը հաղթանակի գերծմում: 7.Ներկայացնի և վերլուծի Խորհրդային իշխանությունների կրոնական քաղաքականությունը և պետություն-եկեղեցի հարաբերությունները 1920-1991թթ: 8.Վերլուծի ՀՀ և ԱՀ ստեղծման գործընթացները:Հայոց եկեղեցին անկախացման շրջանում: 9.Բացատրի խորհրդահայ մշակույթի զարգացման պայմաններն ու առանձնահատկությունները,արժևորի խորհրդահայ մշակույթի ձեռքբերումները և գնահատի Երևանի համահայկական կենտրոն դառնալու նշանակությունը: 10.Գնահատի Գարեգին Նժդեհի գործունեությունը և Ջանգեզուրի հերոսամարտի արդյունքներն ու նշանակությունը: 11.Կարևորի Արցախյան շարժման նոր փուլի սկզբնավորման, համազգային շարժման ծավալման պատմական նշանակությունը: 12.Կարծիք հայտնի հայոց պատմության մեջ Խորհրդային Հայաստանի տեղի ու դերի վերաբերյալ: 13.Արժևորի պատմական փորձի, փեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը: 14.Հետազոտի իր գերդաստանի ներկայացուցիչների առօրյա կյանքն ու գործունեությունը Երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին կամ 1945-1991թթ փորձի կապեր գտնել ներկա կյանքի իրողությունների հետ:						
46	Հայաստանի խորհրդայնացումը: Խորհրդային վարչակարգի հաստատումը Հայաստանում:	Ձևավորել խորհրդային շրջանում հայոց քաղաքակրթության զարգացման վերաբերյալ գիտելիքներ:	Ձևավորում է խորհրդային շրջանում հայոց քաղաքակրթության զարգացման վերաբերյալ գիտելիքներ:	76-78	1	1		
47	Պետական կառավարման համակարգի և Խորհրդային Հայաստանի ներգրավումը վերպետական միավորների մեջ. Անդրդաշնություն և ԽՍՀՄ	Ձևավորի Խորհրդային Հայաստանի պատմության կարևոր դեպքերը, իրադարձությունները, ձեռքբերումները գնահատելու, բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ:	Ձևավորում է Խորհրդային Հայաստանի պատմության կարևոր դեպքերը, իրադարձությունները, ձեռքբերումները գնահատելու, բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ:	79-81	1	1		
48	Պետական կառավարման համակարգի և Խորհրդային Հայաստանի ներգրավումը վերպետական միավորների մեջ. Անդրդաշնություն և ԽՍՀՄ	Նկարագրի Խորհրդային Հայաստանի պետական կառավարման համակարգը, հասարակական հարաբերությունները, իմանա վերպետական միավորումների մասին:	Նկարագրում է Խորհրդային Հայաստանի պետական կառավարման համակարգը, հասարակական հարաբերությունները, գիտի վերպետական միավորումների մասին:	79-81	1	1		
49	Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները 1920-1923թթ: Ջանգեզուրի հերոսամարտը: Գարեգին Նժդեհ:	Ներկայացնի և բացատրի Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները, խորհրդային իշխանությունների հակահայ տարածքային քաղաքականությունը: Գնահատի Գարեգին Նժդեհի գործունեությունը և Ջանգեզուրի հերոսամարտի արդյունքներն ու	Ներկայացնում և բացատրիում է Խորհրդային Հայաստանի տարածքային հիմնախնդիրները, խորհրդային իշխանությունների հակահայ տարածքային քաղաքականությունը: Գնահատում է Գարեգին Նժդեհի գործունեությունը և Ջանգեզուրի հերոսամարտի արդյունքներն ու	83	1	1		

		նշանակությունը:	նշանակությունը:					
50	Նախիջևանի և Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը:	Ներկայացնի հիմնախնդրի բովանդակությունն ու հետևանքները:	Ներկայացնում է հիմնախնդրի բովանդակությունն ու հետևանքները:	84	1	1		
51	Լոռու և Զավախքի հիմնախնդիրը:	Նկարագրի հիմնախնդրի դրական և բացասական կողմերը:	Նկարագրում է հիմնախնդրի դրական և բացասական կողմերը:	82	1	1		
52	Ամփոփում 8. (բանավոր հարցում)	Հարցաշարի միջոցով ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Հարցաշարի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
53	Մոսկվայի և Կարսի պայմանագրերը:	Վերլուծի տեղի ունեցող գործընթացները:	Վեր է լուծում տեղի ունեցող գործընթացները:	84-87	1	1		
54	Հայկական հարցը Լոնդոնի, Լոզանի խորհրդածոդովներում:	Գնահատի խորհրդածոդովների արդյունքները հայ ժողովրդի համար:	Գնահատում է խորհրդածոդովների արդյունքները հայ ժողովրդի համար:	88-89	1	1		
55	Խորհրդային Հայաստանը՝ միութենական հանրապետություն: ՀՆՄՀ սահմանադրությունը:	Արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	Արժևորում է պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	90-91 81	1	1		
56	Սոցիալ-տնտեսական կյանքը 1922-1940թթ:	Նկարագրի սոցիալ-տնտեսական կյանքը Խորհրդային Հայաստանում 1922-1940թթ:	Նկարագրում է սոցիալ-տնտեսական կյանքը Խորհրդային Հայաստանում 1922-1940թթ:	91-93	1	1		
57	Անհատի պաշտամունքի ձևավորումը: Քաղաքական հալածանքներն ու զանգվածային բռնությունները:	Բացահայտի անհատի պաշտամունքի, քաղաքական հալածանքների ու զանգվածային բռնությունների բովանդակությունը, գնահատի հետևանքները:	Բացահայտում է անհատի պաշտամունքի, քաղաքական հալածանքների ու զանգվածային բռնությունների բովանդակությունը, գնահատի հետևանքները:	94	1	1		
58	Խորհրդային իշխանության քաղաքականությունը եկեղեցու նկատմամբ: Բռնություններ և հալածանքներ:	Ներկայացնի և վերլուծի Խորհրդային իշխանությունների կրոնական քաղաքականությունը և պետություն-եկեղեցի հարաբերությունները:	Ներկայացնում և վեր է լուծում Խորհրդային իշխանությունների կրոնական քաղաքականությունը և պետություն-եկեղեցի հարաբերությունները:	95	1	1		
59	Ամփոփում 9. (բանավոր հարցում)	Ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
60	Հայ ժողովուրդը Երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին: Խորհրդային Հայաստանի տնտեսության համապատասխանեցումը պատերազմի պահանջներին:	Արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	Արժևորում է պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	96	1	1		
61	Խորհրդային Հայաստանի մասնակցությունը երկրորդ աշխարհամարտին և հայկական ազգային դիվիզիաները: Խորհրդային Միության հայ հերոսներն ու զորավարները:	Կարևորի հայերի մասնակցությունը երկրորդ աշխարհամարտին և գնահատի նրանց դերն ու նշանակությունը:	Կարևորում է հայերի մասնակցությունը երկրորդ աշխարհամարտին և գնահատում նրանց դերն ու նշանակությունը:	96-98	1	1		
62	Խորհրդահայ հասարակության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, հասարակական հարաբերությունները:	Նկարագրի Խորհրդային Հայաստանի առօրյա կյանքն ու կենցաղը, փորձի կապեր գտնել ներկա կյանքի իրողությունների հետ:	Նկարագրում է Խորհրդային Հայաստանի առօրյա կյանքն ու կենցաղը, փորձում կապեր գտնել ներկա կյանքի իրողությունների հետ:	99-102	1	1		
63	Խորհրդահայ հասարակության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, հասարակական հարաբերությունները:	Ուսումնասիրի Խորհրդային Հայաստանի առօրյա կյանքը, կենցաղն	Ուսումնասիրում է Խորհրդային Հայաստանի առօրյա	99-102	1	1		

		-գիտելիքներ Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության արդի շրջափուլի վերաբերյալ -ՀՀ և ԱՀ արդի շրջափուլի պատմության կարևոր դեպքերը, իրադարձությունները,ձեռքբերումները գնահատելու,բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ -Հայոց երկու պետությունների տեղն ու դերը աշխարհաքաղաքական արդի զարգացումների համատեքստում գնահատելու հմտություններ						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐՅՈՒՆՔԸ		1.Նկարագրի տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, ՀՀ և ԱՀ արտաքին քաղաքական և ներքաղաքական իրավիճակը արդի շրջանում 2.Ներկայացնի և համեմատի արդի շրջափուլի հայոց պատմության առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները; 3.Նկարագրի պետական կառավարման համակրգը, սոցիալ-տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, առօրյա կյանքն ու կենցաղը արդի շրջանում հայոց երկու պետություններում,վերլուծի դրանց փոփոխությունները խորհրդային շրջանի համեմատությամբ: 4.Բնութագրի և համեմատի արդի շրջափուլի ակնառու գործիչների գործունեությունը: 5.Ներկայացնի և բացատրի անկախացման և պետակաշինության գործընթացները ՀՀ-ում և ԱՀ- ում, վերլուծի ներքին և արտաքին մարտահրավերները: 6.Բացատրի հարաբերությունները հարևան և աշխարհի երկրների,միջպետական տարբեր միությունների, կառույցների, կազմակերպությունների հետ: 7.Ներկայացնի և վերլուծի պետություն-եկեղեցի հարաբերությունները, գիտակցի պետության և հայոց եկեղեցու համագործակցության անհրաժեշտությունը: 8.Ըմբռնի Արցախյան հիմնախնդրի էությունը, հետագոտի հիմնախնդրի արդի վիճակը, առաջարկի լուծման տարբերակներ: 9.Բացատրի մշակույթի զարգացման արդի պայմաններն ու առանձնահատկությունները,արժևորի ձեռքբերումները: 10.Հիմնավորի Արցախի ազատագրման անհրաժեշտությունը, արժևորի դրված նպատակների իրականացման գործում միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը: 11.Հետազոտի իր գերդաստանի ներկայացուցիչների ներդրումը Արցախյան ազատամարտում և Հայրենիքի պաշտպանության գործում կամ հետագոտի Արցախյան հիմնախնդիրը, ներկայացնի լուծման տարբերակներ:						
76	Արցախյան ազատամարտը (1990-1994թթ)	Ներկայացնի Արցախյան ազատամարտի պատճառներն ու դեպքերի հաջորդականությունը:	Ներկայացնում է Արցախյան ազատամարտի պատճառներն ու դեպքերի հաջորդականությունը:	128-129	1	1		
77	Արցախյան ազատամարտը (1990-1994թթ)	Գնահատի և արժևորի Արցախի ազատագրական շարժման կարևորությունն ու անհրաժեշտությունը:	Գնահատում և արժևորում է Արցախի ազատագրական շարժման կարևորությունն ու անհրաժեշտությունը:	128-129	1	1		
78	Արցախյան ազատամարտի հերոսները:	Թվարկի,գնահատի, բնութագրի հերոսներին ու նրանց կատարած սխրանքների կարևորությունը, նշանակությունն ու դերը:	Թվարկում,գնահատում, բնութագրում է հերոսներին ու նրանց կատարած սխրանքների կարևորությունը, նշանակությունն ու դերը:	130-131	1	1		
79	ԼՂՀ-ն չժանաչված պետություն: Արցախի Հանրապետության կայացման գործընթացը: Փաստական անկախություն:	Ներկայացնի չճանաչված պետության անկախության կերտման դժվարին ճանապարհը,արժևորի նրանց իրավունքներն ու փաստական անկախություն ունենալու կարևորությունը:	Ներկայացնում է չճանաչված պետության անկախության կերտման դժվարին ճանապարհը,արժևորի նրանց իրավունքներն ու փաստական անկախություն ունենալու կարևորությունը:	132-133	1	1		
80	Միջազգային դրությունը:	Ներկայացնի միջազգային դրությունը համաշխարհային աշխարհաքաղաքական իրադրության պայմաններում: Առաջարկի լուծման հնարավոր ուղղություններ:	Ներկայացնում է միջազգային դրությունը համաշխարհային աշխարհաքաղաքական իրադրության պայմաններում: Առաջարկում է լուծման հնարավոր ուղղություններ:	133-134	1	1		
81	Ամփոփում 12. (բանավոր հարցում)	Ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
82	ԼՂ հարցը միջազգային ասպարեզում.վերադարձ պատերազմին:	Հետազոտի պատերազմական գործողություններին վերադառնալու պատճառներն ու անհրաժեշտությունը:	Հետազոտում է պատերազմական գործողություններին վերադառնալու պատճառներն ու անհրաժեշտությունը:	135	1	1		
83	Ղարաբաղյան երկրորդ պատերազմը: ԼՂ	Վերլուծի ստեղծված իրավիճակը և	Վեր է լուծում ստեղծված իրավիճակը	136-137	1	1		

	հայաթափումը:	գնահատի ձեռնարկվող միջոցները:	և գնահատում ձեռնարկվող միջոցները:					
84	Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը 1992-1998թթ.:	Ներկայացնի 1992-1998թթ հասարակական –քաղաքական կյանքը:	Ներկայացնում է 1992-1998թթ հասարակական –քաղաքական կյանքը:	139-141	1	1		
85	Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը 1998-2008թթ.:	Բնութագրի և համեմատի 1998-2008թթ հասարակական – քաղաքական կյանքը և գործընթացները:	Բնութագրում և համեմատում է 1998-2008թթ հասարակական – քաղաքական կյանքը և գործընթացները:	142-144	1	1		
86	Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը 2008-2022թթ.:	Հետազոտի 2008-2022թթ հասարակական –քաղաքական կյանքը:	Հետազոտում է 2008-2022թթ հասարակական –քաղաքական կյանքը:	145-147	1	1		
87	ՀՀ միջազգային դրությունը և արտաքին քաղաքականությունը:	Նկարագրի ՀՀ միջազգային դրությունը և վերլուծի արտաքին քաղաքականության հետևանքները:	Նկարագրում է ՀՀ միջազգային դրությունը և վեր է լուծում արտաքին քաղաքականության հետևանքները:	148-149	1	1		
88	ՀՀ սոցիալ-տնտեսական կյանքը անցումային փուլից հետո:	Բացատրի սոցիալ-տնտեսական կյանքի կարևորությունը անցումային փուլից հետո:	Բացատրում է սոցիալ-տնտեսական կյանքի կարևորությունը անցումային փուլից հետո:	150	1	1		
89	Հայ եկեղեցին նորանկախ պետության ստեղծման տարիներին: Եկեղեցի-պետության փոխհարաբերություններն արդի փուլում:	Իմանա պետություն եկեղեցի հարաբերությունների ճիշտ կառուցման անհրաժեշտության և կարևորության մասին: Կարևորել համագործակցությունը:	Գիտի պետություն եկեղեցի հարաբերությունների ճիշտ կառուցման անհրաժեշտության և կարևորության մասին: Կարևորում է համագործակցությունը:	151-152	1	1		
90	Ամփոփում 13. (Խմբային աշխատանք)		Ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները		1		1	

ԹԵՄԱ 5		Հայկական սփյուռքը ձևավորումից մինչև մեր օրերը						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել՝ -գիտելիքներ հայկական սփյուռքի վերաբերյալ -Հայրենիք-Սփյուռք հարաբերությունները, սփյուռքահայ համայնքների առանձնահատկությունները, Սփյուռքի հիմնախնդիրները վերլուծելու հմտություններ -Համազգային հիմնախնդիրների լուծման ուղղությամբ Սփյուռքի գործունեությունը և ներդրումը գնահատելու, Հայրենիք-Սփյուռք կապերի ամրապնդման կարևորությունը և հայության միասնությունն արժևորելու հմտություններ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՐՈՒՄԸ		1.Նկարագրի աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, Հայկական սփյուռքի աշխարհագրությունը, սփյուռքահայ նշանավոր կենտրոնները 2.Ներկայացնի և համեմատի Հայկական սփյուռքի պատմության առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները: 3.Նկարագրի սփյուռքի փևավորումից մինչև այսօր հասարակական միջավայրի, համակեցության հարաբերությունների, առօրյա կյանքի ու կենցաղի առանձնահատկությունները սփյուռքահայ համայնքներում, փորձի կապեր գտնել ներհայաստանյան կյանքի իրողությունների հետ: 4.Բնութագրի և համեմատի սփյուռքահայ ակնառու գործիչների գործունեությունը: 5.Բացատրի Սփյուռքի ձևավորման, ստվարացման և նոր համայնքների առաջացման պատճառներն ու պատմական պայմանները: 6.Մեկնաբանի Սփյուռքի հիմնախնդիրները և արտահայտի տեսակետ Սփյուռքի ապագայի և Հայրենիք-Սփյուռք հարաբերությունների հեռանկարի վերաբերյալ: 7.Փաստարկի և գնահատի Հայկական հարցի լուծման, Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման, աշխարհասփյուռ հայության միավորման նպատակով սփյուռքի տարբեր կառույցների և գործիչների գործունեությունը: 8.Կարևորի Հայրենիք-Սփյուռք կապերի սերտացման անհրաժեշտությունն ու միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը արդի փուլում: 9.Գնահատի հայրենադարձության նշանակությունը Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական և հասարակական- քաղաքական, մշակութային կյանքում: 10.Արժևորի Հայ Առաքելական Եկեղեցու հայապահպան գործունեությունը և դերը սփյուռքահայության կյանքում: 11.Բացատրի սփյուռքահայ մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները, արժևորի սփյուռքահայ մշակույթի ձեռքբերումները համազգային և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում: 12.Հետազոտի Սփյուռքի ձևավորման և ընդլայնման գործընթացները կամ իր գերդաստանի կապերը սփյուռքահայ որևէ համայնքի հետ կամ հետազոտի համահայկական որևէ միջոցառման պատմություն:						
91	Հայկական սփյուռքի ձևավորումը, պայմանները, մարտահրավերները, նշանավոր կենտրոնները:	Իմանա հայկական սփյուռքի առաջացման պատճառներն ու	Գիտի հայկական սփյուռքի առաջացման պատճառներն ու	154	1	1		

	«Ազգային օջախի» և հայ գաղթականության խնդիրները Ազգային լիգայում:	պայմանները: Բացատրի «Ազգային օջախ » հասկացությունը: Ներկայացնի հայ գաղթականության խնդիրը Ազգերի լիգայում:	պայմանները: Բացատրում է «Ազգային օջախ » հասկացությունը: Ներկայացնում է հայ գաղթականության խնդիրը Ազգերի լիգայում:					
92	Մփյուռքի հիմնական համայնքները, համայնքային կյանքի կազմակերպումը:	Իմանա սփյուռքահայ նշանավոր կենտրոնները, ներկայացնի համայնքի գործունեությունը արդյունքներն ու հետևանքները:	Գիտի սփյուռքահայ նշանավոր կենտրոնները, ներկայացնում է համայնքի գործունեությունը արդյունքներն ու հետևանքները:	155	1	1		
93	Մփյուռքահայ մշակույթը:	Ներկայացնի և գնահատի սփյուռքահայ մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները: Արժևորի սփյուռքահայ մշակույթի տեղն ու դերը հայ և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում:	Ներկայացնում և գնահատում է սփյուռքահայ մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները: Արժևորում է սփյուռքահայ մշակույթի տեղն ու դերը հայ և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում:	156-158	1	1		
94	Հայաստան – Մփյուռք հարաբերությունները խորհրդային շրջանում	Բացատրի հայրենիք-սփյուռք կապի կարևորությունն ու անհրաժեշտությունը: Վերլուծի սփյուռքի դերն ու նշանակությունը Հայաստանի համար:	Բացատրում է հայրենիք-սփյուռք կապի կարևորությունն ու անհրաժեշտությունը: Վեր է լուծում սփյուռքի դերն ու նշանակությունը Հայաստանի համար:	159-160	1	1		
95	Ամփոփում 14. (բանավոր հարցում)	Ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
96	Հայրենադարձությունը խորհրդային շրջանում	Նկարագրի հայրենադարձության համար անհրաժեշտ պայմանները, նշի դրական ու բացասական կողմերը, գնահատի հետևանքներն ու նշանակությունը:	Նկարագրում է հայրենադարձության համար անհրաժեշտ պայմանները, նշում դրական ու բացասական կողմերը, գնահատում է հետևանքներն ու նշանակությունը:	161-161	1	1		
97	Հայաստան – Մփյուռք հարաբերությունները արդի փուլում	Կարևորի Հայաստան-Մփյուռք հարաբերությունների սերտացումը, գնահատի համատեղ գործելու, հզոր հայրենիք կերտելու գործընթացները:	Կարևորում է Հայաստան-Մփյուռք հարաբերությունների սերտացումը, գնահատում է համատեղ գործելու, հզոր հայրենիք կերտելու գործընթացները:	161-162	1	1		
98	Հայ մշակույթը անկախության շրջանում	Ներկայացնի անկախության շրջանում մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները, կարևորի ձեռքբերումները:	Ներկայացնում է անկախության շրջանում մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները, կարևորում է ձեռքբերումները:	163-164	1	1		
99	Ամփոփում 15. (գրավոր աշխատանք)	Գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	

		2.Արժևորի պետության և Հայոց եկեղեցու՝ որպես ազգային-հոգևոր կառույցի, համագործակցության անհրաժեշտությունն ու նշանակությունը հայապահպանության և Հայաստանի գորեղացման գործում: 3.Գիտակցի ազգային արժեքները պահպանելու, զարգացնելու, հաջորդ սերունդներին փոխանցելու անհրաժեշտությունը, պատրաստ լինի իր հնարավոր ներդրումն ունենալ այդ արժեքները հանրահռչակելու գործում: 4.Գիտակցի Հայոց գորեղ և մրցունակ պետության կայացման և զարգացման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը: Հետագոտի Հայաստանի և Արցախի Հանրապետությունների առջև ծառացած մարտահրավերները և քաղաքական, տնտեսական, մշակութային, բնապահպանական հիմնախնդիրները, դրանց լուծման և հաղթահարման վերաբերյալ փորձի առաջարկել ուղիներ: 5.Աշխարհաքաղաքական արդի զարգացումների համատեքստում ուրվագծի հարաբերությունների և պատմական զարգացումների այլընտրանքային տարբերակներ: 6.Հետագոտի և արժևորի ազգային հիմնարար արժեքների (հայրենիք, լեզու, հավատք, ընտանիք) և հոգևոր- քաղաքական ու ազգային ավանդույթների դերի հայապահպանության գործում: 7.Հետագոտի և արժևորի ազգային մշակույթի կարևոր ձեռքբերումները:						
100	Արդի հայ հասարակության առօրյա կյանքն ու կենցաղը:	Ներկայացնի առօրյա կյանքի ու կենցաղի կազմակերպման ու զարգացման առանձնահատկություններն ու պահպանումը:	Ներկայացնում առօրյա կյանքի ու կենցաղի կազմակերպման ու զարգացման առանձնահատկություններն ու պահպանումը:	166-167	1	1		
101	Պետության առջև ծառացած հիմնախնդիրները և դրանց հեռանկարները:Մարտահրավերներ և հեռանկարներ:	Վերլուծի աշխարհաքաղաքական ստեղծված իրավիճակը, ներկայացնի պետության առջև ծառացած հիմնախնդիրները համաշխարհային մարտահրավերների ենթատեքստում:	Վեր է լուծում աշխարհաքաղաքական ստեղծված իրավիճակը, ներկայացնում է պետության առջև ծառացած հիմնախնդիրները համաշխարհային մարտահրավերների ենթատեքստում:	168-169	1	1		
102	Ամփոփում 16. (բանավոր հարցում)	Ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					102	86	16	